

MARIANA
ENRIQUEZOVÁ
CO NÁM
OHEŇ VZAL

HOST

Mariana Enriquezová

Co nám oheň vzal

CO NÁM

BRNO

MARIANA
ENRIQUEZOVÁ

OHĚŇ VZAL

2016

Las cosas que perdimos en el fuego

Copyright © Mariana Enriquez, 2015

Translation © Lada Hazaiová, 2016

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2016 (elektronické vydání)

ISBN 978-80-7577-016-5 (Formát PDF)

ISBN 978-80-7577-017-2 (Formát ePub)

ISBN 978-80-7577-018-9 (Formát MobiPocket)

*Kdybych se tak mohla vrátit
do dětství — řídit, být otužilá, volná.*

Emily Brontëová, *Na Větrné hůrce*

*Jsem ve vlastní mysli.
Jsem zamčená ve špatném domě.*

Anne Sextonová, „K roku šílenství“

Špinavý kluk

Mí rodiče si myslí, že jsem blázen, když žiju ve čtvrti Constitución ve vile po prarodičích z otcovy strany, v té hromadě kamení na ulici Virreyes se železnými dveřmi natřenými nazeleno, secesními ozdobami a starodávnými mozaikovými podlahami, které už jsou tak ochozené, že kdyby mě napadlo je navoskovat, mohla bych si z fleku otevřít bruslařskou dráhu. Ale já ten dům odjakživa milovala. Byla jsem ještě malá, když si ho pronajala advokátní kancelář, ale vzpomínám si, jak mě to mrzelo, protože mi chyběly ty pokoje s vysokými okny a vnitřní patio, které vypadalo jako tajná zahrada, a jak jsem byla zklamaná, že už nemůžu svobodně jít dovnitř. Ani děda, zamlklý muž, který se sotva usmál a nikdy si se mnou nehrál, mi

tolik nechyběl. Dokonce jsem ani nebrečela, když umřel. Víc jsem brečela, když jsme po jeho smrti o dům přišli, přinejmenším na pár let.

Po advokátech přišli zubaři a nakonec rodina vilu pronajala jednomu časopisu o cestování, který do dvou let zkrachoval. Dům byl nádherný a pohodlný a na to, jak byl starý, byl ve výjimečně dobrém stavu, jenže nikdo, nebo tedy skoro nikdo, už nechtěl v té čtvrti bydlet. Redakce onoho časopisu se tam nastěhovala jen proto, že nájem byl na tehdejší dobu velice nízký. Ale ani to je nezachránilo před rychlým bankrotem, a ještě navíc vybilili kanceláře — odnesli všechny počítače, mikrovlnku, a dokonce i těžkou kopírku.

Na nádraží ve čtvrti Constitución přijíždějí vlaky z jihu. V devatenáctém století tady žila laplatská smetánka, proto tu jsou podobné domy, jako je náš. Ze spousty těch sídel se staly hotely nebo domovy důchodců, anebo hromada suti za nádražím ve čtvrti Barracas. V roce 1887 aristokratické rodiny utekly před žlutou horečkou na sever města a zpátky se jich vrátilo málo, vlastně skoro žádná. A tak si postupem času mohly rodiny bohatých obchodníků, jako byla ta dědečkova, dovolit koupit kamenné domy s chrlíči a bronzovými klepátký. Ale čtvrt zůstala poznamenaná útekem, opuštěností, cejchem čehosi nežadoucího.

A je to čím dál tím horší.

Ale pokud se po ní člověk umí pohybovat, pokud porozumí její dynamice a rytmu, není nebezpečná. Nebo aspoň není tolik nebezpečná. Tak třeba vím, že když se v pátek večer ocitnu poblíž náměstí Garay, můžu se připlést do

hádky nejružnějších stran: drobných překupníků drog na ulici Ceballos bránících svůj rajón před ostatními dealery a pronásledujících stále dlužníky, fetišů, těch vymytých mozků, co se hned urážejí a šermují láhvemi, anebo opilých, unavených transvestitů, kteří si hlídají svůj flek jako ostatní. Taky už jsem zjistila, že když jdu pěšky po hlavní třídě, víc si koleduju, že mě okradou, než když to vezmu ulicí Solís, a to i přesto, že hlavní je hodně osvětlená, zatímco na Solís je tma, protože tam je jen pár pouličních lamp a ještě jich je půlka rozbitých. Člověk musí čtvrt znát, aby měl tyhle vychytávky v malíku. Na hlavní mě okradli dvakrát, v obou případech to byli kluci, co proběhli kolem mě, v trysku mi vytrhli kabelku a povalili mě na zem. Poprvé jsem to nahlásila na policii, podruhé už jsem věděla, že je to k ničemu, protože ti pubertáci mají od policajtů dovoleno krást od hlavní až k nájezdu na dálnici — tři bloky svobodné zóny — výměnou za všelijaké kšeftíky, co pro ně dělají. Je pár pravidel, aby se člověk mohl klidně pohybovat po téhle čtvrti, a já je dokonale ovládám, i když stát se může kdykoli cokoli, to je jasný. Jde o to nemít strach, udělat si pár nejnutnějších přátel, zdravít sousedy, i kdyby to byli kriminálníci — a obzvlášť pokud to jsou kriminálníci —, chodit suverénně a mít oči na stopkách.

Mám tuhle čtvrt' ráda. Nikdo nechápe proč. Já jo, díky ní jsem taková víc od rány, hned se nepodělám a víc si všímám. Když nepočítám slumy na předměstích, už tu není moc míst jako Constitución. Město je bohatší, vlídnější, intenzivnější, větší a pro život snazší, Constitución rozhodně snadná není, ale zase je krásná, se všemi kdysi

luxusními zákoutími, připomínajícími opuštěné chrámy znovu osídlené nevěřícími, kteří ani netuší, že mezi těmi zdmi kdysi zněly chvalozpěvy na prastará božstva.

Spousta lidí taky žije na ulici, i když ne v takové míře jako na náměstí Congreso, což jsou nějaké dva kilometry od mého domu, tam to skutečně připomíná tábořiště. Je přesně naproti parlamentu, hluboce přehlížené, a přitom tak na očích, že tam každý večer obcházejí skupinky dobrovolníků, kteří dávají obyvatelům najíst, kontrolují zdravotní stav dětí, v zimě rozdávají deky a v létě čerstvou vodu. Ve čtvrti Constitución jsou na tom bezdomovci hůř, pomoc přijde málokdy. Naproti na nároží, kde býval krámk s potravinami a teď jsou tam okna i dveře zazděné cihlami, aby se nikdo neusadil uvnitř, žije nějaká holka se synem. Je těhotná, tipuju, že sotva pár měsíců, ačkoli u těchhle místních matek feřáček člověk nikdy neví, protože jsou jak lunt. Tomu jejímu synovi musí být nějakých pět let, nechodí do školky, celý den tráví v podzemce a škemrá o peníze výměnou za obrázky svatého Expedita. Víím to, protože jsem ho jednou večer, když jsem se vracela z centra domů, zahlídla ve vagonu. Má znepokojivou metodu: nejdřív nabídne cestujícím obrázky a pak je donutí, aby mu podali ruku, načež následuje krátký, ulepený stisk. Cestující pocítí odpor i soucit, kluk je totiž špinavý a smrdí, ale nikdy jsem neviděla, že by někdo byl natolik soucitný, aby ho tamodtud vytáhl, vzal si ho domů, vykoupal a zavolal na sociálku. Lidi mu potřesou rukou a koupí si obrázek. Klučina je zamračený a mluví nakráplým hlasem. Bývá nastydlý a někdy si dá čouda s jinými kluky z podzemky nebo ze čtvrti.

Jednou v noci jsme spolu šli od stanice až ke mně domů. Nemluvil na mě, ale šli jsme společně. Ptala jsem se ho na hlouposti, jako kolik mu je, jak se jmenuje a tak. Neodpovídal. Není to sladké ani přítulné dítě. Ale když jsem došla ke dveřím, tak se se mnou rozloučil.

„Čau sousedko,“ řekl.

„Čau susede,“ odpověděla jsem.

Špinavý kluk a jeho máma spí na třech matracích, které jsou tak proležené, že i když je dali na sebe, mají stejnou tloušťku jako běžná pružinovka. Matka opatruje pár kousků oblečení v několika černých pytlích na odpadky a kromě toho má ještě batoh plný dalších věcí, které se mi nikdy nepodařilo identifikovat. Nehne se z rohu a truchlivým, monotónním hlasem žebra o peníze. Ta matka se mi nelíbí. Jednak proto, že je nezodpovědná, poněvadž kouří crack a horký popel jí padá na těhotné břicho, a taky jsem nikdy neviděla, že by se chovala hezky k synovi, ke špinavému klukovi. A ještě něco se mi nelíbí. Zrovna minulé pondělí, jak bylo to volno, jsem to říkala kamarádce Lale, když mi u sebe doma stříhala vlasy. Lala je kadeřnice, ale už nějakou dobu nepracuje v žádném salonu. Říká, že nemá ráda šéfy. V bytě vydělá víc peněz a má větší klid. Jako kadeřnictví má ovšem Lalin byt pár nedostatků. Třeba teplá voda, ta teče nepravidelně, jelikož jí blbne karma, a občas, když mi oplachuje barvu, mi na hlavu stříkne úplně ledová, až zaječím. Lala vždycky protočí oči a vysvětlí mi, že všichni instalatéri ji akorát ošulí, oberou a nikdy se nevrátí. Věřím jí.

„Ta ženská je stvůra, kočko,“ vyjekla a div mi přitom staříčkým fénem nespálila kůži na hlavě. Taky mě tahá, jak

mi tlustými prsty upravuje prameny vlasů. Už je to hodně dávno, co se Lala rozhodla, že bude ženská a k tomu Brazílka, i když se narodila jako chlap a Uruguayec. Dneska je nejlepší trans kadeřnice z celé čtvrti a už nešlape. Napodobování portugalského přízvuku jí pomáhalo, když ještě balila chlapy na ulici, dneska už to nemá smysl. Jenže jí to zůstalo, takže občas mluví do telefonu portugalsky, anebo když se naštvě, zvedá ruce ke stropu a prosí o milosrdenství nebo pomstu svého osobního oriše, ženské božstvo jménem Pomba Gira. Její oltářík stojí v koutě, kde stříhá vlasy, přesněji řečeno vedle počítače, kde jí celý den běží chat.

„Takže tobě taky připadá jako zrůda.“

„Běhá mi z ní mráz po zádech, miláčku. Já ti nevím, je jako prokletá.“

„Co to meleš?“

„Já nemelu. Ale ve čtvrti se říká, že za prachy udělá cokoli, že dokonce chodí na čarodějnický sleziny.“

„Ale prosím tě, Lalo, čarodějnice? Kde by se tu asi tak vzaly, nesmíš taky hned všemu věřit.“

Lala mě prudce zatáhla za vlasy, skoro bych řekla, že schválně. Omluvila se. Takže schválně.

„Ty nemáš páru o tom, co se tu doopravdy děje, kočička. Sice tu bydlíš, ale patříš do jinýho světa.“

Na tom něco bylo, ačkoli jsem to nerada slyšela. Vadiło mi, že mě tak bez okolků zařadila — holku ze střední třídy, která si myslí, kdoví jaká je provokatérka, když se rozhodla žít v nejnebezpečnější čtvrti Buenos Aires. Povzdychla jsem si.

„Máš pravdu, Lalo. Já jenom říkám, že žije naproti mému baráku a pořád se válí na matracích. Nevytáhne tamodtud paty.“

„Bejváš dlouho v práci, tak co ty víš, co ona v tý době dělá. A v noci jí přece taky furt nehlídáš. Lidi z týhle čtvrti, kočičko, sou pěkně... jak to mám říct? Ani nemrkneš, a už ti jednu natáhnou.“

„Obezřetný?“

„Přesně. Máš slovní zásobu, že by ti jeden moh závidět, že jo, Sarito? Je to fajnovka.“

Sarita už čtvrt hodiny čekala, až mě Lala dostříhá, ale nevzrušovala se a v klidu si prohlížela časopisy. Byla to nádherná mladá transvestitka a jejím rajónem byla ulice Solís.

„Řekni jí to, Sarito, řekni jí, cos říkala mně.“

Ale Sarita našpulila rty jako nějaká hvězda němého filmu a moc sdílně se netvářila. Tím líp. Neměla jsem chuť poslouchat strašidelné historky z naší čtvrti, co jsou úplně neuvěřitelné a věrohodné současně. Mě neděsí, aspoň ne ve dne. Zato večer, když nespím, snažím se dodělat resty a doma mám ticho, abych se mohla soustředit, tehdy si občas na ty historky, které šeptem kolují, vzpomenu. A jdu zkontrolovat, jestli jsou venkovní i balkonové dveře zamčené. Občas chvíli pozoruju ulici, hlavně nároží, kde nehybně spí špinavý kluk se svou mámou a vypadají jako bezejmenní mrtví.

Jednou večer po večeri zadrnčel domovní zvonek. Bylo mi to divné, v tuhle hodinu ke mně skoro nikdo nechodí.

Kromě Laly, ta se občas v noci cítí sama, tak spolu posloucháme tesklivé ranchery a popíjíme whisky. Podívala jsem se ven oknem, abych zjistila, kdo to je — když totiž v téhle čtvrti kolem půlnoci zazvoní zvonek, nikdo neotevře dveře jen tak —, a uviděla jsem špinavého kluka. Běžela jsem pro klíče a pustila ho dovnitř. Byl ubrečený, všimla jsem si zřetelných stružek, jak mu slzy tekly po umouněném obličejí. Vběhl dovnitř, ale přede dveřmi do jídelny se zarazil, jako by potřeboval dovolení. Nebo jako by měl strach jít dál.

„Co se ti stalo?“ zeptala jsem se ho.

„Máma se nevrátila,“ řekl.

Neměl tak drsný hlas, ale k pětiletému klukovi se nehodil.

„Nechala tě samotnýho?“

Přikývl.

„Máš strach?“

„Mám hlad,“ odpověděl. Strach měl taky, ale už byl dost ostrálený, aby to nepřiznal cizímu člověku, který měl navíc dům, krásný a veliký dům přímo naproti jeho nocležišti pod širákem.

„Dobře,“ řekla jsem. „Tak pojď dál.“

Byl bos. Když jsem ho naposledy viděla, měl na nohách poměrně nové tenisky. Že by si je sundal kvůli horku? Nebo mu je snad v noci někdo ukradl? Nechtěla jsem se ptát. Usadila jsem ho na židli v kuchyni a hodila jsem do trouby kuře s trochou rýže. Než se ohřeje, namazala jsem mu sýr na dobrý domácí chleba. Jedl a přitom se mi velice vážně a klidně koukal do očí. Měl hlad, ale nebyl vyhladovělý.

„Kam šla tvoje máma?“

Pokrčil rameny.

„A to takhle mizí často?“

Znovu pokrčil rameny. Popadla mě chuť jím zatřást, ale pak jsem se zastyděla. Potřeboval, abych mu pomohla, a ne abych si na něm ukájela svoji morbidní zvědavost. Ale něčím mě to jeho mlčení štválo. Chtěla jsem, aby to byl okouzlující milý chlapeček, a ne tenhle nevlídný špinavý kluk, který pomalu jedl kuře s rýží, vychutnával si každé sousto, a když hltavě vypil skleničku koly, říhl si a chtěl další. Neměla jsem nic, co bych mu dala jako moučník, ale věděla jsem, že cukrárna na hlavní třídě bude ještě otevřená, v létě se prodávalo dokonce i po půlnoci. Zeptala jsem se ho, jestli tam nechce zajít, a on řekl, že jo, a nasadil přitom úsměv, který mu úplně změnil tvář. Měl maličké zuby a jeden se mu viklal. Trochu jsem se bála jít ven takhle pozdě, a navíc na hlavní třídu, ale cukrárna byla neutrální půda, skoro nikdy tam ke krádežím ani rvačkám nedocházelo.

Peněženku jsem nechala doma, akorát jsem si dala nějaké peníze do kapsy u kalhot. Když jsme vyšli na ulici, špinavý kluk mě chytil za ruku, ale neudělal to se stejnou lhostejností, s jakou zdravil zákazníky v podzemce, když si od něj kupovali obrázky. Chytil se mě pevně, možná měl ještě trochu strach. Přešli jsme přes ulici. Matrace, na kterých spával se svou matkou, byly prázdné. Taky batoh zmizel. Buď si ho odnesla, nebo ho někdo ukradl, když ho tam viděl bez dozoru.

K cukrárně to byly tři bloky. Vzali jsme to ulicí Ceballos. Je to taková podivná ulička, která mohla být občas v noci tichá a klidná. Byl to rajón nejpovadlejších,

nejobtloustlejších a nejstarších transek. Zalitovala jsem, že nemám nějaké tenisky, abych je mohla obout špinavému klukovi. Na chodnících se obvykle válely střepy z rozbitých láhví a já jsem nechtěla, aby se pořezal. Sebejistě si vykračoval bosky, byl zvyklý. Tu noc jsme cestou přes ty tři bloky nepotkali žádnou transku, ale viděli jsme spoustu oltářů. Vzpomněla jsem si, že je osmého ledna, svátek Malého gauča Gila, lidového svatého z provincie Corrientes, který se uctívá v celé zemi a zvláště v chudých čtvrtích, třebaže oltáře má po celém městě, dokonce i na hřbitovech. Vypráví se, že Antonia Gila zavraždili jako zběha koncem devatenáctého století. Zabil ho policajt, pověsil ho na strom a podřízl ho. Ale než zběhlý gaučo vydechl naposledy, řekl mu: Jestli chceš, aby se tvůj syn uzdravil, musíš se ke mně modlit. Policajt poslechl, protože jeho syn byl hodně nemocný. A chlapec se uzdravil. Tehdy policajt sundal Antonia Gila ze stromu, pohřbil ho a na místě, kde vykrvácel, postavil svatyni, která existuje dodnes a kam každé léto putují tisíce lidí.

Přistihla jsem se, že příběh o zázračném gaučovi vyprávím špinavému klukovi. Zastavili jsme se před jedním z oltářů. Stál na něm sádrový svatý oblečený do typické nebesky modré košile, na krku měl červený šátek, na hlavě červenou čelenku a na zádech červený kříž. Byly tam všelijaké kousky červené látky a malá červená vlajka v barvě krve jako vzpomínka na nespravedlnost a gaučovo podříznuté hrdlo. Ale nebylo na tom nic morbidního ani divného. Gaučo nosí štěstí, léčí, pomáhá a nežádá na oplátku mnoho — chce úctu a občas nějaký ten hlt alkoholu. Nebo pouť ke svatyni v Mercedes v provincii Corrientes

v padesátistupňovém horku. Zbožní poutníci přicházejí pěšky nebo přijíždějí v autobusech anebo na koni ze všech stran, dokonce až z Patagonie. Míhotání svíček rozestavěných okolo způsobovalo, že svatý v přítmí mrkal. Zapálila jsem jednu z těch, které zhasly, a od plamínku si připálila cigaretu. Špinavý kluk se neklidně rozhlížel.

„Už půjdeme do cukrárny,“ řekla jsem mu. Ale nebylo to kvůli tomu.

„Gaučo je hodnej,“ hlesl. „Ale ten druhej ne.“

Řekl to potichu, s pohledem upřeným na svíčky.

„Jakej druhej?“ zeptala jsem se.

„Kostlivec,“ odpověděl. „Tam vzadu sou kostlivci.“

„Tam vzadu“ v mluvě čtvrti znamená na druhé straně nádraží, za nástupišti, tam, kde se koleje a náspy ztrácejí směrem na jih. Tam se obvykle objevují oltáře méně laskavých svatých, než je Gauchito Gil. Vím, že Lala nosí na násep — vždycky ve dne, protože to může být nebezpečné — svoje dary pro Pombu Giru, barevné talíře s kuřaty koupěnými v supermarketu, protože sama slepici zabít nedokáže. A právě ona mi vyprávěla, že „tam vzadu“ je spousta oltářů San La Muerte, svatého kostlivce, s jeho červenými a černými svíčkami.

„Ale to není zlej svatej,“ řekla jsem špinavému klukovi, který na mě vykulil oči, jako bych mu říkala nějakou ztřeštěnost. „Je to svatej, kterej dokáže způsobit zlo, když ho o to požádají, ale většina lidí si nepřeje zlý věci, spíš prosí o ochranu. Tvoje máma tě bere tam dozadu?“ zeptala jsem se.

„Jo, ale někdy tam jdu sám,“ odpověděl a škulbl mi rukou, abychom už šli.

Bylo hrozné horko. Chodník před cukrárnou byl ulepený, musela na něm skončit spousta zmrzliny. Pomyslela jsem na bosé nohy špinavého kluka a na všechnu tu čerstvou špínu, která na nich ulpí. Vběhl dovnitř a svým stařeckým hlasem si poručil velkou zmrzlinu s příchutí mléčného karamelu, posypanou čokoládou. Já jsem si nedala nic. V tom horku jsem neměla na nic chuť, taky jsem netušila, co budu s tím klukem dělat, jestli se jeho matka nevrátí. Mám ho odvést na policii? Do nemocnice? Nechat ho u sebe, dokud se jeho máma neobjeví? Existovalo v tomhle městě něco jako sociálka? Jo, existovalo, číslo, na které se v zimě volalo, když nějaký bezdomovec trpěl příliš velkým chladem. Ale víc jsem o tom nevěděla. Špinavý kluk si olizoval prsty ulepené od zmrzliny a já si uvědomila, jak málo mi záleží na lidech, i to, jak přirozené mi tyhle nešťastné životy připadají.

Když dojedl zmrzlinu, zvedl se z lavičky, na kterou jsme se usadili, a vyrazil sám směrem k nároží, kde žil s matkou, jako bych byla vzduch. Šla jsem za ním. Ulice byla hodně tmavá, vypadl proud, což se za horkých nocí stávalo dost často. V záři reflektorů aut jsem přesto na kluka dobře viděla. Jeho tělo a úplně černá chodidla osvětlovaly taky svíčky z improvizovaných oltářů. Celou cestu zpátky mlčel a za ruku už se mě znovu nechytil.

Na matracích ležela jeho matka. Jako všichni fetišti měla narušenou termoregulaci, takže si bundu zapnula až ke krku a na hlavě měla kapuci, jako by pršelo. Obrovské břicho jí koukalo nahé zpod příliš krátkého trička. Špinavý kluk ji pozdravil a posadil se na matraci. Mlčel.

Zato ona se rozzuřila. Přiběhla ke mně a zavyla, to se nedá jinak říct, připomínala mi moji fenu, když měla rozdrcenou pánev a šlela bolestí, ale už nenaříkala, jen vrčela.

„Kams ho vodtáhla, ty svině? Cos s nim chtěla dělat? Nevopovažuj se mého syna dotknout!“

Stála tak blízko, že jsem viděla každý její zub, krvácející dásně i rty spálené od dýmky na crack a cítila její dech páchnoucí dehtem.

„Koupila jsem mu zmrzlinu,“ zařvala jsem na ni a ucouvla, když jsem uviděla, že v ruce drží rozbitou láhev, se kterou se na mě chce vrhnout.

„Táhni, nebo tě kuchnu, ty čubko!“

Špinavý kluk koukal do země, jako by se nechumelilo, jako by nás neznal, ani svou matku, ani mě. Naštval mě. Nevděčnej spratek, pomyslela jsem si a dala se na ústup. Vešla jsem do domu, jak nejrychleji jsem dokázala, i když se mi klepaly ruce a stálo mě dost úsilí najít klíče. Rozsvítila jsem všechna světla, v našem bloku naštěstí elektrika fungovala. Dostala jsem strach, že na mě klukova matka někoho pošle, aby mi dal nakládačku, neměla jsem tušení, co se jí může honit hlavou, jaké má ve čtvrti kámoše, nic jsem o ní nevěděla. Po chvíli jsem vyšla do prvního patra a špehovala ji z balkonu. Válela se naznak na zemi a kouřila cigaretu. Vypadalo to, že špinavý kluk spí vedle ní. Vzala jsem si knížku a sklenici vody a vlezla si do postele, ale nedokázala jsem se soustředit na čtení ani na televizi. S puštěným větrákem, který jen vířil rozpálený vzduch a přehlušoval zvuky z ulice, se horko zdálo ještě horší.

Ráno před odchodem do práce jsem se přinutila nasnídat. Bylo dusno, přitom slunce sotva vyšlo. Když jsem zavřela dveře, jako první jsem si všimla, že na rohu nejsou matrace. Po špinavém klukovi a jeho matce jako by se země slehla, nezůstalo nic, ani taška, skvrna nebo špaček cigarety. Prostě nic. Jako by tu nikdy nebyli.

Tělo se objevilo týden potom, co zmizeli. Když jsem se vrátila z práce s nohama napuchlýma horkem a snící o chládku domu s vysokými stropy a prostornými místnostmi, které se ani v tom nejpeklejším létě nepřehřály, narazila jsem na šilící sousedy, tři strážníky, žlutou pásku, kterou bylo obehnané místo, kde došlo ke zločinu, a dav lidí namačkaných jeden na druhého těsně kolem vyznačeného kruhu. Hned jsem poznala Lalu, měla bílé lodičky na jehlách a zlatý drdol a byla tak nervózní, že si na levé oko zapomněla nalepit umělé řasy, takže její tvář vypadala asymetricky, skoro jako by měla jednu stranu ochrnutou.

„Co se stalo?“

„Našli dítě.“

„Mrtvý?“

„Kdyby jen to. Podříznutý. Máš kabelovku, miláčku?“

Lale odstříhli připojení, protože už měsíce nezaplatila. Zašly jsme ke mně domů, lehly si do postele a koukaly na telku. Větrák na stropě jsme pustily na takové otáčky, že to bylo o strach, a balkonové dveře jsme nechaly otevřené, co kdybychom zaslechly z ulice něco, co by stálo za to. Položila jsem na postel táč se džbánem vychlazeného pomerančového džusu a Lala se zmocnila ovladače. Bylo zvláštní dívat se na naši čtvrt na obrazovce, poslouchat oknem novináře pobíhající sem a tam, vyklánět se a vidět

přenosové vozy různých televizních stanic. A taky bylo možná zvláštní, že jsme se rozhodly počkat si na podrobnosti o zločinu až z televize, ale obě jsme věděly, jak to ve čtvrti chodí: nikdo ani necekne, rozhodně ne pravdu, přinejmenším během prvních dní. Ze začátku budou všichni mlčet jako hrob, protože co kdyby si některý z aktérů činu zasloužil loajalitu. I kdyby tu hrůzu měl na svědomí jen nějaký kluk. Nejdřív budou mít pusy na zámek. Teprve za pár týdnů se začnou šířit zvěsti. Ale teď ještě ne. Teď byla chvíle pro televizi.

Brzy večer, asi kolem osmé, když jsme s Lalou zahájily naše dlouhé noční bdění, které začalo pomerančovým džusem, pokračovalo pizzou a pivem a skončilo whisky — otevřela jsem láhev, co mi dal táta —, byly informace stručné: na nepoužívaném parkovišti v ulici Solís našli mrtvého chlapce. S uříznutou hlavou, která ležela vedle těla.

V deset už se vědělo, že hlava byla oholená až na kost a že se v blízkém okolí nenašly žádné vlasy. Mrtvý měl taky zašitá víčka a prokousnutý jazyk, ale nevědělo se, jestli si ho prokousl sám, nebo — a v tu chvíli Lala vykřikla hrůzou — mu ho prokousl někdo cizí.

Zpravodajské relace přinášely informace až do pozdní noci, přicházeli noví a noví redaktoři a hlásili se naživo přímo z ulice. Policajti jako obvykle na kameru neříkali nic, ale čile poskytovali informace tisku.

Do půlnoci se o tělo nikdo nepřihlásil. Taky se už vědělo, že oběť mučili: na zádech měla plno popálenin od típnutých cigaret. Policie měla podezření na pohlavní zneužití, které se potvrdilo kolem druhé ráno, když se na veřejnost dostala první zpráva forenzních znalců.

Ale ani tehdy se po těle nikdo nesháněl. Ani jeden příbuzný. Ani matka, otec nebo sourozenci, tety a strýcové, bratrance a sestřenice, ani sousedi nebo známí. Nikdo.

Zavražděnému chlapci, jak prohlašovali v televizi, bylo mezi pěti a sedmi lety, bylo těžké to spočítat, protože byl špatně živený.

„Chtěla bych ho vidět,“ řekla jsem Lale.

„Ty ses zcvokla, myslíš, že ti ukážou kluka, kterej nemá hlavu? A proč ho chceš vidět? Ty seš teda morbidní. Vždycky si byla tak trošku zrůda, morbidní hraběnka z paláce na ulici Virreyes.“

„Víš, Lalo, mně se zdá, že ho znám.“

„Koho znáš? To děcko?“

Přisvědčila jsem a rozbrečela se. Měla jsem už dost upito, ale byla jsem si jistá, že to bezhlavé dítě je špinavý kluk. Vyprávěla jsem Lale o našem setkání, o té noci, kdy u mě zazvonil. Proč jsem ho nehlídala, proč jsem nezjistila, jak ho dostat od matky, proč jsem ho aspoň nevykoupala! Vždyť mám krásnou, velkou, starodávnou vanu, kterou skoro nepoužívám, akorát se v ní vždycky rychle osprchuju, pořádnou koupel si dám jen občas, tak proč jsem z něj aspoň nedostala tu špínu? A třeba mu nekoupila kačenku a takové ty bublifuky, aby si hrál? Klidně jsem ho nejdřív mohla vykoupat a pak bychom zašli na zmrzlinu. Jo, bylo hodně hodin, ale ve městě jsou hypermarkety, které mají otevřeno celou noc a prodávají i boty, mohla jsem mu nějaké koupit, jak jsem ho mohla nechat chodit bosého? V noci, po tmavých ulicích? Neměla jsem dovolit, aby se vrátil k matce. Když mi vyhrožovala s láhví v ruce, měla jsem zavolat policajty, aby ji dali za mříž, a já bych zatím

zůstala s malým a pomohla mu, aby ho adoptovala nějaká rodina, která by o něj stála. Ale to já ne. Já jsem se na něj naštvála, že je nevděčný, protože mě nebránil proti vlastní matce! Naštvala jsem se na vystrašeného kluka, syna feťačky, pětiletého preka, který žije na ulici!

Který žil na ulici, protože teď je mrtvý, uřízli mu hlavu!

Lala mi pomohla vyzvracet se do záchodu a potom zašla koupit prášky na bolest hlavy. Zvracela jsem z opilosti i ze strachu, a taky protože jsem si byla jistá, že to byl on, špinavý kluk, znásilněný a podřezaný na parkovišti bůhví proč.

„Proč mu to udělali, Lalo?“ fňukala jsem schoulená v jejích silných pažích už zpátky v posteli. Obě jsme pokuřovaly ranní cigaretu.

„Princezno, já nevím, jestli ten, co ho voddělali, je ten tvůj kluk, ale pozdějš můžem zajít na prokuraturu, aspoň budeš mít klid.“

„A půjdeš se mnou?“

„Jasně.“

„Ale proč, Lalo, proč mu udělali něco takovýho?“

Lala típla cigaretu o talíř, který ležel vedle postele, a nalila si další skleničku whisky. Dolila ji kolou a prstem roztančila kostky ledu.

„Já si nemyslím, že to je ten tvůj kluk. Teda ten, co ho zabili... Pěkně se na něm vyřádili. Je to vzkaz.“

„Jako drogová msta?“

„Takhle zabíjej jenom drogoví bossové.“

Zmlkly jsme. Dostala jsem strach. Byli v naší čtvrti drogoví bossové? Jako ti, co mě šokovali, když jsem četla o Mexiku, deset mrtvol bez hlavy visících z mostu, šest

hlav vyhozených z auta na schody poslanecké sněmovny, masový hrob sedmdesáti tří mrtvol, některých bez hlavy, jiných bez rukou? Lala mlčky dokouřila a pak nařídila budíka. Rozhodla jsem se, že místo do práce půjdu rovnou na prokuraturu a povím jim všechno, co vím o špinavém klukovi.

Ráno ještě s bolavou hlavou jsem uvařila kafe pro sebe i pro Lalu. Poprosila mě, jestli může do koupelny, uslyšela jsem, jak pustila sprchu, a pochopila, že tam stráví nejmíň hodinu. Znovu jsem zapnula televizi. Ve zprávách neříkali nic nového. Nic jsem nenašla ani na internetu, který byl obvykle bublající papiňák plný drbů a šílenství.

V ranních zprávách ohlásili, že se objevila žena, která si přišla vyzvednout tělo popraveného chlapce. Jmenovala se Nora a dostavila se do márnice s novorozencem v náručí a několika příbuznými. Když jsem uslyšela to „s novorozencem“, srdce se mi zastavilo. Takže to určitě byl špinavý kluk. Matka si tělo nemohla vyzvednout dřív, protože — fakt děsivá náhoda — v noci, kdy došlo ke zločinu, rodila. To dávalo smysl. Špinavý kluk zůstal sám, zatímco jeho matka rodila, takže...

Takže co? Jestli to byl vzkaz nebo pomsta, sotva mohly být určené té ubohé holce, co tolik nocí prospala před mým domem, feťačce, které bylo odhadem něco málo přes dvacet. Možná patřily klukovu tátovi. To bylo ono, byl to vzkaz pro jeho otce. Ale kdo to mohl být?

Kamery v tu chvíli zešilely, kameramani lítali, novináři se zalykali, všichni se vrhali na tu ženu vycházející z prokuratury a křičeli:

„Noro, Noro, kdo si myslíte, že to Nachitovi udělal?“

„Jmenoval se Nacho,“ zašeptala jsem.

Vtom se přes celou obrazovku objevila Nora, její pláč a výkřiky. A nebyla to máma špinavého kluka. Byla to úplně jiná žena. Asi třicetiletá, už prošedivělá, snědá a hodně tlustá, nejspíš dost nabrala v těhotenství. Skoro pravý opak matky špinavého kluka.

Nebylo rozumět, co křičí. Hroutila se. Někdo ji zezadu podpíral, nejspíš sestra. Přepnula jsem na jiný program, ale všude byla ta křičící žena, až se nějaký policajt postavil mezi její kvílení a mikrofony a objevil se další strážník, aby ji odvedl. Spousta novinek. Vyprávěla jsem je Lale sedící na záchodové míse, zatímco se holila, líčila a vyčesávala si velikánský drdol.

„Jmenuje se Ignacio. Nachito. A rodina ohlásila jeho zmizení v neděli, ale když viděli v televizi, co se děje, nenapadlo je, že je to jejich syn, protože ten kluk, Nachito, zmizel v Castelar. Jsou z Castelar.“

„Ale to je děsně daleko! Jak se sem dostal? Brrr, princezno, to je hrůza tohle všechno. Zrušila jsem všechny kšefty, už jsem se rozhodla. Po tomhle se vlasy stříhat nedaj.“

„Má zašítej i pupek.“

„Kdo? To děcko?“

„Jo, a vypadá to, že mu utrhli uši.“

„Miláčku, v týhle čtvrti už nikdo nespí, to ti říkám. Bydlej tu kriminálníci, ale tohle je satanismus.“

„Přesně to samý říkají. Že je to satanský. Ne, satanský ne. Říkají, že je to oběť, obětina pro San La Muerte.“

„Svatá Pombo Giro, svatá Marío Padilho!“

„Včera v noci jsem ti říkala, že mi ten kluk vyprávěl o San La Muerte. Není to on, Lalo, ale on to věděl.“ Lala si klekla přede mě a zabodla do mě svoje veliké tmavé oči.

„Princezno, nikomu o tom ani necekneš. Nikomu. Ani na prokuratuře, ani nikomu jinému. Včera jsem byla blázen, že jsem tě chtěla nechat jít za soudkyní. Nic takovýho, budeme mlčet jako hrob, sorry za to slovo.“

Poslechla jsem ji. Měla pravdu. Neměla jsem co říct ani co vyprávět. Noční procházka s jedním klukem z ulice, který zmizel tak, jak obvykle děti z ulice mizely. Jejich rodiče se přestěhují do jiné čtvrti a vezmou je s sebou. Děti se přidají k bandě místních zlodějíčků, pouličním umývačům oken aut nebo k drogovým mulám. Když je zneužívají k prodeji drog, musí je často střídat. Utáboří se v nějaké stanici podzemky. Děti z ulice nezůstávají nikdy na jednom místě, může to nějakou dobu trvat, ale nakonec stejně zmizí. Taky utíkají od rodičů. Anebo odcházejí, protože se objeví vzdálený strýc, který se slituje a odvede si je k sobě domů, daleko na jih, do domu na nedlážděné ulici, kde sdílejí pokojíček s pěti dalšími sourozenci, ale aspoň mají střechu nad hlavou. Nebylo vůbec divné, že matka a syn zmizeli ze dne na den. Parkoviště, kde našli svatého chlapce, nebylo po cestě, kudy jsme se špinavým klukem tehdy v noci šli. A to se San La Muerte? Náhoda. Lala říkala, že tahle čtvrť je plná vyznavačů San La Muerte, všichni paraguayští přistěhovalci a lidi z Corrientes tohohle svatého uctívali, ale to z nich ještě nedělalo vrahy. Ona vyznávala Pombu Giru, která vypadá jako ženský démon s rohy a trojzubcem, a dělalo to z ní snad satanskou vražedkyni?

Jasně že ne.

„Chci, abys pár dní zůstala se mnou, Lalo.“

„Ale to víš, že jo, princezno, sama si nachystám pokoj.“

Dům se Lale strašně líbil. Ráda si nahlas pouštěla hudbu a pomalu chodila po schodech dolů, v turbanu a s cigaretou, černá femme fatale, jsem Josephine Bakerová, říkala a potom fňukala, že je jediná transka z Constitución, která má aspoň matné tušení, kdo byla Josephine Bakerová, neumíš si představit, jak jsou ty nové holky blbý, nevzdělaný a dutý jako trubka. Jsou čím dál horší. Všechno je na prd.

Stálo mě hodně úsilí chodit po čtvrti se stejnou sebejistotou jako dřív. Nachitova vražda měla na celou Constitución skoro ochromující účinek. V noci nebyly slyšet rvačky, dealeři se přestěhovali o pár bloků dál na jih. Hemžilo se to tu policajty, kteří hlídkovali na místě, kde se našlo tělo. Což podle slov novinářů i kriminalistů nebylo místo činu. Někdo ho na to staré parkoviště donesl už mrtvého.

Na rohu, kde dřív spávali špinavý kluk a jeho matka, udělali sousedi oltář zasvěcený Podřezánkovi, jak mu přezdívali. A dali tam fotku, na které bylo napsáno „spravedlnost pro Nachita“. Navzdory zdánlivě dobré vůli vyšetřovatelé soucitu lidí ze čtvrti tak docela nevěřili. Naopak, mysleli si, že někoho kryjí. Proto prokuratura nařídila vylechnout spoustu nájemníků.

Mě si taky předvolali. Radši jsem Lale nedala vědět, aby neměla strach. Ji nepozvali. Byl to krátký rozhovor a neřekla jsem nic, co by jim mohlo nějak pomoci.

Tu noc jsem hluboce spala.

Ne, nic jsem neslyšela.

Jo, ve čtvrti je pár malých kluků.

Ukázali mi Nachitovu fotku. Prohlásila jsem, že jsem ho nikdy neviděla. Což byla pravda. Byl úplně jiný než kluci ze čtvrti: baculatý s důlky ve tvářích a pěkně učesanými vlásky. Nikdy jsem takového (a tuplem usměvavého!) klučinu v naší čtvrti ani nezahlídla.

Ne, nikdy jsem na ulici ani v žádném domě neviděla oltáře zasvěcené černé magii. Jen oltářiky s Gauchitem Gilem. V ulici Ceballos.

Jestli jsem věděla, že Gauchito Gil umřel tak, že ho podřízli? Ano, celá země tu legendu zná. Já nemyslím, že to má něco společného s Gauchitem, vy ano?

Ne, jasně, nemusíte mi odpovídat. Jasně, ať je to, jak chce, já si to nemyslím, ale o rituálech nevím nic.

Pracuju jako grafička. Pro jeden deník. Pro přílohu Móda a žena. Proč žiju v Constitución? Je to náš rodinný dům a je krásný, můžete se stavít, až přijedete do čtvrti.

Samozřejmě jim dám vědět, kdybych něco zaslechla, jistě. Ano, špatně spím, jako všichni. Máme velký strach.

Bylo jasné, že mě nepodezřívají, ale museli si promluvit se sousedy. Vrátila jsem se domů autobusem, abych nemusela jít těch pět bloků od podzemky pěšky. Od té vraždy jsem radši podzemkou nejezdila, protože jsem nechtěla potkat špinavého kluka. A současně jsem si ho skoro posedle, chorobně přála vidět. Navzdory fotkám, navzdory důkazům — dokonce navzdory fotkám mrtvol, které k falešnému pobouření a hrůze čtenářů uveřejnil jeden deník, načež se několik nákladů se sťatým chlapcem na

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.